👩‍🏫 מהדורה למורה – מילים שאי אפשר להחזיר

טקסט מידעי · כיתה ט' · טכנולוגיה ורשת · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 נוסח לעולים: טקסט בעברית פשוטה, מילון בטבלה (עם עמודה למילה בשפת הבית), שאלות קצרות, שאלות בחירה ושאלת עמדה עם פתיחי משפטים.

חלק א' – שאלות קצרות

1. מה זו לשון הרע? · דברים שפוגעים בשם הטוב של אדם.

2. האם פוסט ברשת הוא פרסום? · כן.

3. מה עשה האיש עם הנוצות? · פיזר אותן ברוח.

4. האם הצליח לאסוף אותן? · לא.

5. מה שואלים לפני שכותבים? · למה אני כותב, ולמי.

חלק ב' – שאלות בחירה

6. מהי לשון הרע? · ב. דיבור או כתיבה שעלולים להשפיל אדם ולפגוע בשמו הטוב

7. מה נחשב "פרסום" ברשת? · ב. גם פוסט, תגובה או שיתוף

8. מה מלמד משל הנוצות? · ב. שאי אפשר להחזיר מילים אחרי שהתפזרו

9. מה ההבדל בין ביקורת ללשון הרע? · ב. ביקורת מכוונת למעשה ולמי שיכול לתקן; לשון הרע לאדם ולקהל

חלק ג' – העמדה שלי

10. יש הטוענים שאם משהו נכון – מותר לפרסם אותו, ויש הטוענים שגם דבר נכון אסור לפרסם אם הוא פוגע בלי תועלת. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם. · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (דוגמת הציון, ההגנה בחוק – אמת ועניין ציבורי, ההלכה, משל הנוצות).

הערכה · מעריכים בעיקר את התוכן: עמדה + נימוק + דוגמה. לא מורידים על שגיאות כתיב.

✏️ דף עבודה – 🪶 מילים שאי אפשר להחזיר

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

טקסט מידעי · כיתה ט' · מסלול עולים – עברית פשוטה ומילון

💡 קראו את הטקסט. אפשר להיעזר במילים החשובות. אחר כך ענו על השאלות.

📖 **מילון לטקסט – מילים חשובות בעברית פשוטה**

המילה	מה זה אומר?	מילה בשפה שלי ✏️
להשפיל	לגרום למישהו להרגיש קטן ונבוך מול אחרים	
לתבוע	לפנות לבית משפט ולבקש צדק או פיצוי	
פיצוי	כסף או דבר אחר שמקבלים בגלל נזק	
עניין ציבורי	משהו שחשוב לציבור לדעת	
רכילות	דיבור על אנשים מאחורי גבם	
מחילה	סליחה	
משל	סיפור קצר שמלמד מוסר השכל	

טקסט מידעי · נוסח מותאם

🪶 מילים שאי אפשר להחזיר

א. לשון הרע: לדבר או לכתוב על אדם דברים שפוגעים בשם הטוב שלו. את השם הטוב קשה מאוד להחזיר.

ב. יש חוק שמגן על השם הטוב. גם פוסט או שיתוף ברשת נחשבים "פרסום".

ג. גם במסורת היהודית – לשון הרע אסורה, גם כשהדברים נכונים, אם אין בהם תועלת.

ד. משל הנוצות: אדם פיזר נוצות ברוח, ולא הצליח לאסוף אותן בחזרה. כך גם מילים.

ה. מותר לבקר מעשה ולפנות למי שיכול לתקן. לפני שכותבים שואלים: למה אני כותב, ולמי?

חלק א': שאלות קצרות

1. מה זו לשון הרע?

2. האם פוסט ברשת הוא פרסום?

3. מה עשה האיש עם הנוצות?

4. האם הצליח לאסוף אותן?

5. מה שואלים לפני שכותבים?

חלק ב': שאלות בחירה

6. מהי לשון הרע? (הקיפו)

◯ א. כל ביקורת

◯ ב. דיבור או כתיבה שעלולים להשפיל אדם ולפגוע בשמו הטוב

◯ ג. שקר על מזג האוויר

◯ ד. מחמאה

7. מה נחשב "פרסום" ברשת? (הקיפו)

◯ א. רק כתבה בעיתון

◯ ב. גם פוסט, תגובה או שיתוף

◯ ג. רק סרטון

◯ ד. שום דבר

8. מה מלמד משל הנוצות? (הקיפו)

◯ א. שצריך לנקות

◯ ב. שאי אפשר להחזיר מילים אחרי שהתפזרו

◯ ג. שכדאי לישון על כרית

◯ ד. שהרוח חזקה

9. מה ההבדל בין ביקורת ללשון הרע? (הקיפו)

◯ א. אין הבדל

◯ ב. ביקורת מכוונת למעשה ולמי שיכול לתקן; לשון הרע לאדם ולקהל

◯ ג. ביקורת תמיד בשקט

◯ ד. לשון הרע תמיד שקר

חלק ג': העמדה שלי

10. יש הטוענים שאם משהו נכון – מותר לפרסם אותו, ויש הטוענים שגם דבר נכון אסור לפרסם אם הוא פוגע בלי תועלת. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הטקסט או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

אני חושב/ת ש _____

הסיבה היא _____

למשל, בטקסט כתוב _____

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילה חדשה שלמדתי: _____

2. מילה שעדיין קשה לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟